

Bohoslužba 31. decembra 2021

Pamätaj... nezabudni...

Vzdych: *Pane, býval si nám príbytkom z pokolenia na pokolenie. ² Skôr ako sa vrchy zrodili, skôr než vznikla zem a svet, od vekov naveky ty si Boh. Amen (Ž 90)*

Pieseň: Žalm č. 90,1 – *Býval si naším príbytkom, ó, Pane...*

Vzdych: *On vie, ako sme utvorení, pamätá, že sme prach. Človek, ktorého dni sú ako tráva, kvitne ako poľný kvet; sotva ho vietor ovanie, už ho niet, prázdne miesto po ňom ostáva. No Hospodinova milosť je od vekov naveky nad tými, čo sa ho boja, jeho spravodlivosť spočíva na detných deťoch, na tých, čo zachovávajú jeho zmluvu a pamätajú na jeho príkazy, aby ich plnili. Amen (Ž 103,14-18)*

Suma evanjelia: *Ježiš Kristus je ten istý včera, dnes i naveky. (Hebr 13,8)*

Pieseň: č. 595,1-5 – *Rok už dokonávame, Bože, všemohúci...*

Vzdych: *Takto nech hovoria tí, ktorých Hospodin vykúpil, ktorých vykúpil z ruky protivníka a zhromaždil ich z krajín západu a východu, severu a juhu. Blúdili pustatinou a po púšti, nenašli cestu k obývanému mestu. Bývali hladní a smädní, klesali na duchu. Vo svojom súžení volali k Hospodinovi a on ich vytrhol z úzkostí. Viedol ich priamou cestou, aby prišli k obývanému mestu. Nech ďakujú Hospodinovi za jeho milosť, za jeho divy s ľuďmi, lebo smädných napojil a hladných nasýtil dobrotami. Amen (Ž 107,2-9)*

Lekcia: č. 5M 8 – Výzva na vďačnosť

¹ Starostlivo zachovávajújte a plňte každý príkaz, ktorý ti dnes prikazujem, aby ste žili a rozmnožili sa, aby ste prišli a obsadili krajinu, ktorú Hospodin pod prísahou sľúbil vašim otcom. ² **Pamätaj** na celú cestu, ktorou ťa tých štyridsať rokov Hospodin, tvoj Boh, viedol po púšti, aby ťa pokoril a vyskúšal a poznal, čo je v tvojom srdci, či budeš zachovávať jeho príkazy, alebo nie. ³ Pokoroval ťa, dal ti hladovať, potom ťa sýtil mannou, ktorú si nepoznal a nepoznali ju ani tvoji otcovia, aby ťa poučil, že človek nežije len samým chlebom, ale všetkým, čo vychádza z Hospodinových úst. ⁴ Za tých štyridsať rokov sa ti odev nezodral ani noha ti neopuchla. ⁵ Uznaj teda, že ako človek vychováva svojho syna, tak Hospodin, tvoj Boh, vychováva teba. ⁶ Zachovaj príkazy Hospodina, svojho Boha, chodievaj po jeho cestách a boj sa ho! ⁷ Veď Hospodin, tvoj Boh, ťa vedie do dobrej krajiny, do krajiny s potokmi bohatými na vodu, s prameňmi a jazerami, ktoré vyvierajú v údoliach a na výšinách, ⁸ do krajiny pšenice, jačmeňa, viniča, figovníka a granátového jablka, do krajiny olivového oleja a medu, ⁹ do krajiny, v ktorej budeš jesť chlieb dosýta, kde nebudeš trpieť nijakou núdzou, do krajiny, ktorej kamene obsahujú železo a z ktorej vrchov budeš ťažiť meď. ¹⁰ Keď sa dosýta naješ, dobroreč Hospodinovi, svojmu Bohu, za dobrú krajinu, ktorú ti dal. ¹¹ Dávaj si pozor, aby si **nezabudol** na Hospodina, svojho Boha, aby si nezanedbával jeho príkazy, právne predpisy a ustanovenia, ktoré ti dnes nariaďujem. ¹² Keď sa dosýta naješ a postavíš si pekné domy, v ktorých budeš bývať, ¹³ keď sa ti rozmnoží dobytok a ovce, rozhojní sa ti striebro, zlato a všetko, čo máš, ¹⁴ potom nech nespyšnie tvoje srdce. **Nezabudni** na Hospodina, svojho Boha, ktorý ťa vyviedol z Egypta, z domu otroctva, ¹⁵ viedol ťa veľkou a hroznou púšťou, kde sú ohnivé hady a škorpióny, vyprahnutým krajom bez vody. Vyviedol ti vodu z najtvrdšej skaly, ¹⁶ na púšti ťa krmil mannou, ktorú nepoznali tvoji otcovia, aby ťa pokoril a vyskúšal, aby ti nakoniec preukázal dobrodenie. ¹⁷ Nehovor si v srdci: 'Toto bohatstvo mi získala moja moc a sila mojej ruky.' ¹⁸ **Pamätaj** na Hospodina, svojho Boha, lebo on ti dáva schopnosť

získavať bohatstvo, aby potvrdil svoju zmluvu, ktorú pod prísahou uzavrel s tvojimi otcami, ako je to dnes. ¹⁹ No ak napriek tomu zabudneš na Hospodina, svojho Boha, a budeš chodiť za inými bohmi, slúžiť im a klaňať sa im, dnes vám dosvedčujem, že určite zahyniete. ²⁰ Aj vy zahyniete, ako zahynú národy, ktoré pred vami nakoniec Hospodin vyničí, pretože ste neposlúchali hlas Hospodina, svojho Boha.

Modlitba:

Otče náš nebeský, v posledné hodiny tohoto roka sa chceme stíšiť pred Tebou a spomínať, ďakovať i vyznať sa zo svojich previnení. Prosíme, svojím slovom nás v tom usmerni. Daj nám vnímavého ducha a pochopenie Tvojich skutkov v našom živote.

Predovšetkým s vďakou pred Tebou spomíname rodiny, ktoré si požehnal dieťaťom, sprevádzaj pokrstených v tomto roku. Aj tých, ktorí vyznali svoju vieru pri confirmácii, alebo sa sobášili pred Tvojou tvárou. Ďakujeme za dosiahnuté jubileá, za ukončené štúdiá, pracovné pomery. V nových situáciách a výzvach buď pri nich.

Ďakujeme za vedenie, za vypočuté modlitby, za uzdravenia alebo silu v zápasoch s nemocou. S vďakou spomíname na našich milých, ktorých si spomedzi nás odvolal a prosíme, potešuj ich pozostalých silou evanjelia. Ochraňuj vdovy a siroty, buď blízko plačúcim. Ďakujeme za skúsenosti viery a prosíme za tých, ktorí sa sklámali, od Teba sa odvrátili. Hlavne prosíme, aby život Tvojho veriaceho ľudu bol vierohodný a preukazoval skutočnú vieru a spoločenstvo s Tebou. Daj nám teraz porozumieť zvesti Tvojho slova, aby sme zostali pod Tvojou ochranou. *Amen*

Pieseň: č. 594,1-3 – *Jeden rok zase odchádza...*

Text: 5M 8,2.14b: „**Pamätaj** na celú cestu, ktorou ťa tých štyridsať rokov Hospodin, tvoj Boh, viedol po púšti, aby ťa pokoril a vyskúšal a poznal, čo je v tvojom srdci, či budeš zachovávať jeho príkazy, alebo nie. ... **Nezabudni** na Hospodina, svojho Boha, ktorý ťa vyviedol z Egypta, z domu otroctva...“

Milí Bratia a milé Sestry,

Na posledný deň v roku je vždy žiadúce, aby sme sa trochu pozreli na cestu, ktorá je za nami, aby sme si uvedomili, čo všetko sme prežili, za čo môžeme a máme byť vďační - a hlavne, kto nás držal, viedol, sýtil a posilňoval. Dnešný počutý oddiel z Písma vyzýva Boží ľud na pamätanie si všetkého prežitého s Hospodinom z tej súvislosti, že po 40 rokov putovania v púšti sa chystajú vstúpiť do zasľúbenej zeme. Výzva na vďačnosť je preto namieste, aby nezabudli, ku komu patria, kto ich doviedol až sem, a kto chce byť i naďalej Pánom ich života. Ide tu ani nie o jeden rok, ale o štyridsať rokov, o jednu éru, ktorá sa teraz skončí, aby sa začala nová etapa ich života.

Môžeme sa samozrejme zahliadnuť naspäť aj my na celú cestu, ktorá je za nami, na náš uplynulý život – nezaškodí spoznať a zistiť, aký je verný náš Pán, ako z Jeho milosti sme ešte vôbec tu a môžeme mať pre Jeho milosť v Ježišovi Kristovi živú nádej a budúcnosť. Učinné to však tak – aj keď ide o jeden rok, aj keď ide o celý

život – že pamätáme na *celú cestu*. Len pri úplnom premietnutí si toho, čo bolo, čo sme zažili, budeme mať reálny obraz o Hospodinovej nesmiernej starostlivosti o nás.

Pamätaj na celú cestu – Totiž náchylní sme selektovať vo svojej pamäti. Niektorí pamätajú skôr alebo iba na zlé veci, ktoré sa im stali, na krivdy, nespravodlivosť, bolesť, sklamania, previnenia iných... Niektorí si pamätajú zasa iba dobré stránky života – svoje úspechy a výkony, dosiahnuté ciele a podobne. Ale pri obidvoch typoch selektovania sa ľahko môže stať, že človek zabudne uzrieť prítomnosť Najvyššieho, nebeského Otca, ktorý bol prítomný a pomohol pri tých zlých veciach, alebo komu možno ďakovať za tie dobré. A vonkoncom sa zabúda na vlastné osobné hriechy a previnenia, ktoré často zapríčinili tie prípady, s ktorými sme mohli ublížiť, krivdiť druhým, s ktorými sme boli neverní a nevďační Pánovi.

Teda len objektívnym pamätaním na celú cestu môžeme dôjsť k správne hodnoteniu udalostí nášho života, môžeme dospieť ku vďake a chvále za všetko tak, ako bolo, aj v zmysle toho, že tým, ktorí Boha milujú, všetko napomáha k dobrému. Spomínajme teda na prežité udalosti v zmysle viery, že Hospodin vie, čo robí a čo je pre nás najlepšie.

40 rokov po púšti, ale – „viedol ťa tvoj Boh“. A na tom je dôraz. To nebolo len také tápanie či blúdenie, ale vedenie, Božie vedenie. Aj vtedy, keď mali ťažkosti, skúšky, keď sa im stali zlé veci... bolo to vedenie Toho, ktorý ich neopustil, nevydal napospas nepriateľom, ani nemoci, ani hladu či smädu... a On držal nad nimi svoju ruku a nedovolil nič, čo by pre nich znamenalo požehnanie. Viedol a vychovával svoj ľud. Viedol a vychovával aj nás. Či si to všimame, či si vieme uvedomiť, že stále potrebujeme Jeho výchovu, veď máme toľko nedostatkov? A či vidíme v Jeho prítomnosti tú starostlivú lásku, ktorá je vyvážená, hľadá naše dobro a nedopustí nič, k čomu by nedala aj potrebnú silu.

„Pamätaj na celú cestu, ktorou ťa tých štyridsať rokov Hospodin, tvoj Boh, viedol po púšti, aby ťa pokoril a vyskúšal a poznal, čo je v tvojom srdci, či budeš zachovávať jeho príkazy, alebo nie“. Keď Boh svoj ľud pokoril a skúšal, malo to jasný cieľ: aby vysvitlo, čo je v jeho srdci. Bol to akýsi duchovný röntgen či EKG. Aj my sme prežívali skúšky a chvíle, ktoré nás pokorili. On tým mal svoj zámer podobne, ako vtedy na púšti: zistiť, aký je Jeho ľud a vychovať si ho v lepšieho. Lebo On nielen zisťuje, ale aj koná, vychováva, aby to bolo lepšie, aby jeho človek sa zmenil.

Prečo treba pamätať, spomínať na minulé udalosti? Aby sme nezabudli, čo všetko sme dostali, prežili, mohli z Božej milosti získať, prežiť alebo byť vyslobodení. Aby sme nezabudli na Jeho skutky v našom živote. Totiž človek je zábudlivý a tým sa veľmi ochudobní. Potrebujeme uzrieť Hospodinove skutky, tie skutky Jeho lásky, ktoré sú dôkazom toho, že sa o nás dobre stará, osobitne a primerane našim potrebám. Pamätajme aj preto na Jeho skutky, aby nás to zaviazalo k vernosti a k vďake. Len tak budeme môcť prijať veci, ktorým by sme sa inakšie netešili, ale vieme, Koho ruka nám to pripravila. A toto pamätanie nám pomáha zaviazat' sa

vzhľadom na budúcnosť k vytrvalosti pri Pánovi. Lebo vieme, že On je pri nás a naše miesto je pri Ňom.

Milí Bratia a milé Sestry, pri tomto spomínaní sa iste vynára z našich srdc vŕseličo, za čo sa aj hanbíme, čo by sme radi skryli a k čomu by sme sa nehlásili, keby sa to dalo... Ako vtedy ľud Boží si uvedomil, že sám od seba nie je v stave, v ktorom by mohol vstúpiť do zaslúbenej zeme, aj my sa stretieme zoči-voči s obsahom našich srdc, ktoré potrebujú zmenu, očistu, obnovu.

A vonkoncom k tomu nás chce vychovať Pán, aby sme videli a uznali, že niet v nás nič dobrého, čím by sme sa mohli chváliť, ba naopak: nie sme spôsobilí vstúpiť do zaslúbenej zeme, resp. do Jeho kráľovstva. Avšak nestačí, ak vyjde najavo čo je v našich srdciach, ale je treba sa s tým vyrovnáť, vysporiadať, aby do nového priestoru sme vstupovali s novým srdcom, do nového roku s obnoveným srdcom, po uzavretí všetkého starého.

To už má byť akási osobná časť, pokračovanie našej spoločnej bohoslužby, kedy si ako jednotlivci vyhodnotíme nielen pozitívne a negatívne udalosti uplynulého roka, ale sa osobne zveríme Pánovi Ježišovi, ktorý o nás vie, ktorému na nás záleží, a ktorý nás prišiel vyslobodiť z ešte ŕažšieho otroctva, ako bolo to egyptské. Dajme si záležať na tom, aby sme podľa tohoto „návodu“ pamätali, spomínali, premietli si všetko pred sebou, aby sme nezabudli. A tiež aby nás to zaviazalo k životu vo vernosti a vďake, k vnímaniu toho všetkého, čo nie je samozrejmé a automatické. A vonkoncom, keď si uvedomujeme pomínutelnosť nášho života, zostáva pre nás jediný pevný bod: Ježiš Kristus. Ktorý dobre vedel, čo je v našich srdciach, a predsa, ba práve preto prišiel, aby nás obetovaním seba samého zbavil hriechu a vrátil nám synovstvo, právo na Božie kráľovstvo.

Preto je žiadúce sa oboznámiť s tým, čo je v našom srdci, aby nás to viedlo k Nemu, k pokore a kajaniu sa, aby sme mohli počuť Jeho slová, ktorými nás zbavuje hriechu a uisťuje o svojej odpúšťajúcej milosti. Aby sme mohli nechať tento rok za sebou v pokoji a zmierení s Jeho vôľou, v nádeji, že s Ním môžeme i naďalej počítať, pretože On je verný.

Milí Bratia a milé Sestry, pomaly je za nami tento rok, ktorý priniesol do života nás všetkých mnoho nezvyčajného, boli sme rôzne obmedzovaní a je otázne, či sme sa s tým vedeli dobre vyrovnáť? Mali sme aj rôzne iné skúšky, strasti a trápenia, ktorými sme sa mohli zveriť nášmu Pánovi, mnohí z nás sa dneška nedožili a ich blízki prežívajú bolesť a smútok. Tiež samozrejme s vďakou spomíname aj dosiahnuté výsledky nášho úsilia, ďakujeme za skúsenosť, že nás Božia ruka chránila, Jeho slovo viedlo, potešovalo a posilňovalo.

O krôčik sme bližšie k tomu cieľu, k nášmu Kanaánu, ku ktorému náš život smeruje – a nevieme, kedy nastane ten krok. Ale môžeme vedieť, že Pán Ježiš Kristus nám svojou obeťou cestu pripravil a preto u Neho hľadáme a nachádzajme pokoj a zmierenie pre svoje duše. V tomto duchu spomínajme, ďakujme, vyznajme sa zo svojich hriechov a nezabúdajme, Koho máme v nebesiach, pretože On je blízko nám

všetkým, aby nás zbavil našich vín a prejavil nám svoju láskavosť a zhovievavosť a viedol nás svojím slovom až do cieľa. *Amen*

Modlitba:

Drahý Pane Ježišu, ďakujeme za schopnosť pamätať a prosíme, veď nás, aby sme pamätali, nezabúdali a vždy vedeli, ku Komu patríme a k čomu nás to zaväzuje. Prosíme, zbav nás všetkého, o čom vysvitlo, že je v našom srdci, i keď tam nemá čo hľadať. Veď nás ku vďake a poslušnosti Tvojmu slovu – odpusť, ak sme sa Ti nechápavo protivili, odpusť naše zlyhania. Vieme, že je nám lepšie, než si to zaslúžime. Drž nad nami svoju ruku a pomôž, aby sme Ťa verne nasledovali ako jedinci či rodina, aj ako spoločenstvo cirkevného zboru. Veď a doved nás ta, kde si nám podľa zaslúbenia miesto pripravil. Pre Tvoje milosrdenstvo prosíme, vypočuj nás. *Amen*

Otče náš... Požehnanie...

Pieseň: č. 595,6-7 – Dal si lásky bohato každému človeku...